This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PĚSMARICA.

SBIRKA I.

PĚSME DOMORODNE

izdane

po

D. R. i L. V.

Drugo izdanje.

Digitized by Google

Digitized by Google

11585.a.

PĚSMARICA.

SBIRKA I:

PĚSME DOMORODNE

IZDANE

po

D. R. i L. V.

PĚSNICI:

Blažek Tomo.
Bogović Mirko.
Borović Nikola,
Demeter Dimitria.
Draśković Janko, grof.
Gaj Ljudevit.
Ilić Luka.
Jarnevićeva Dragoila,
Kukuljević Ivan.
Marić Josip.
Marjanović Stěpan.
Mažuranić Ivan.
Mihanović Antun
Němčić Antun.
Nosak Bogoslav.
Ostrošinski Ognjoslav
Pavković Antun,
Peharnik baron.
Popović G. J.
Rakovac Dragutin.
Štoos Pavao
Šimagović Franjo.
Štur Ljudevit.
Tárnski Ivan.
Topalović Mato.
Tordinac Jure.
Vukotinović Ljudevit.
Zdenčaj Aleksander.

* * *

DRUGO IZDANJE.

U ZAGREBU
tiskom Franje Suppana.

1842.

Digitized by Google

Otačbino ! sveto nami ime!
Čedom svojim poljubljena majko!
Mi svi tebe, svi obožavamo,
Teb' za ljubav sve smo učiniti,
Sve na žertvu prinest ti gotovi.
Smèrt nij' ništa, okov i sužanjstvo
Kadno tvojom vija se nad glavom,
Tvojom, majko! i děčice tvoje.
Tak su někda Kodri umèrali.
Leonide tak padali někda,
A za primèr vitežkom potomstvu.
Šta je rodstva, šta je kèrvi sveza
Gledeć onaj sveti čudni zakon,
Koimao ti sèrca tak skopčavaš?
Mila čeda roditelj ostavlja,
Zaboravlja svog' sin roditelja,
Domovini pa leti služiti!
On pogine! — al' navěk potomstva,
Navěk živi polubog u ustih.

Polag Karamzina Topalović.

47
E 9
251.

Digitized by Google

Na město predgovora.

BOG I MOLITVA,

domorodca ilirskog.

Od M. Topalovića.

Bacim oko na nebo visoko,
I na jato zvězdah kano zlato,
Gděno siva, koi ukaziva
Noćom dila zločestih nemilu,
Měsec sjajni tužitelj potajni';
Il' rumena zorica jutrena
Kad pred svojom otvarat gospojom
Pojde vrata světlia od zlata,
Množtvom boja' vezena bez broja;
Il' na svoi' kad s' izić dostoi

Digitized by Google

Jasnih koli', i nama zamoli
Zràke lica světlosti carica. —

Bacim oko na polje široko :
Razne trave, zelene dubrave,
Gdě je selo čobanče veselo,
Ter na malu pribraja sviralu;
Il' težaci po cèrnih trojaci',
Gděno svoje trudno lice znoje;
Il' po gori potokah žubori;
Po grančicah sladko pjenje pticah :
Sve mi javlja, pred oči mi stavlja,
Da ćoravi to udes nepravi,
Da nečini to slučaj jedini;

Digitized by Google

Ovog svita tako uzorita
Nĕšto veće da kolima kreće;
Da imade, koi svako znade,
Svaka gleda, svaka tako reda,
Svaka stavlja, svaka tak upravlja,
Svaka može, — Ti da jesi Bože! —

O! tko kaže, da te nema, — laže;
Al tko smie reć, da tebe nie?
Tko ĺ je reko, da nie odteko?
Sve što niče, što se samo miče,
Sve što cvate, opominja na te,
Sve što rodi, od tebe dohodi,
Sve što zrie, bez tebe nam nie!

Digitized by Google

Sto je mira, iz tebe izvira,
Nema veće osim tebe sréće,
Nema prave nego s tobom slave,
Ni radosti nego s tobom dosti,
Ni pokoja, gdě ni ǰ ruka tvoja
Jaki Bože! sve se s tobom može!

Blažen taj je, tko ti se podaje!
Tko te šluje, triput blago mu je,
Tko ti s' moli, raj mu je još doli,
Tko te cini, nigda nepogini,
Tko te ljubi, on se neizgubi!
Jaki Bože! sve se s tobom može!

Digitized by Google

Udostoi milostih me tvoi',
Štogodj činim, da s tobom jedinim
Od početka budem do svèršetka;
Il se ganem, il idem, il stanem,
U snu prenem, il bdeć okom trenem;
Da te slavim, da nezaboravim,
Sve što imam, da od Tebe primam,
Sèrce moje nek je vazda tvoje!
Misao moja nek je volja tvoja!
Kudgod hodim, daj da ti ugodim!
Kad s ovoga pako varavoga
Světa pojdem, daj da k Tebi dojdem,
Jaki Bože! sve se s tobom može!

Digitized by Google

Slabog mrava , silnoga ko lava,
Ti plovećeg , Tvorče , ko letećeg !
Ti velmože , vojske , cara , Bože!
U kog ruci svih zemalj su puci,
Još te moli čèrv u prahu doli:

Vidiš , s kakom moj narod s' opakom
Sudbom bori , vidiš , kak ga mori
Ovdě sila , zavida nemila
Nepriteljah , i zloželiteljah ,
Ond' nesloga, izrod nerazloga
Njeg razkida, otrov medj njeg' rida.
A tako te Boga od Dobrote

Digitized by Google

I milosti zvao svet: oprosti!
Gospodine! prosti opačine!
Visokoga sa pristolja tvoga
Pruži ruku nesrěćnome puku!
O! probudi u njem, Bože! ljudi',
Koi stare nek mrěže pokvare,
Kim smeteni, kim smo upleteni,
Koje guste izajt nam nepuste
Iz tamnosti na dan od světlosti!
Blagi Otče! nezgodah svědoče!
Gospodine s nebesah visine!
K nam s' obrati! pomoć neuskrati!
Gospodine! nedaj da izgine,
Što za Tvoje Ime veliko je

Digitized by Google

Tolko puti' boj borilo ljuti,
Kèrv lěvalo i život davalo.
O! i sada kèrv će naša rada
Za te bojit, za te zemlju pojit;
Ljudevita jošte plemenita,
Frangipanah, još Zrinović bana
Još kèrv stara slavnoga Lazara,
Jugovića', Miloš Obilića,
Pavla kneza Branković viteza
Ni j' u žila' roda usanila —
Samo, samo — da se izkopamo:
Da iz mrake dignemo se rake:

Digitized by Google

To je, to je — dětce vapaj Tvoje,
To je, to je — bez pomoći Tvoje
Što se, Bože! dostignut nemože!
O! ljubavi! skoro se pojavi!

Digitized by Google

Digitized by Google

TABLO.

	List
Ah! bez tebe nije moći	92
Ah slučaju gvozdeni!	104
Ajdmo, bratjo, i mi napréda	78
Běžte skèrbi, běži cèrna žalost	20
Bože! kojeg' oganj sveti	85
Bože! živi našeg kralja	1
Bratjo mila! zaostat netrěba	122
Bubanj zove, topi ruče	30
Čjsta děvo, u ke višnjem raju	7
Čujmo, bratjo, glas trubalja'	117
Čvèrsto stoji ko klisura	106
Daj da kolo poigramo	69
Daj slušaj, pobre, u gàrmu ptića onoga	51
Da sad mlada mati stare vidi	75
Děvo mila, děvo krasna	125

Digitized by Google

List.

Dok je u tebi veli Velebit 84
Doletiše ptice kukavice 26
Dusi, koji rod svoj ljube 8
Dušman ljuti k nam dolazi 95
Dužnost zove! — S Bogom mila 32
Evo jur me zove u daleki svět 91
Gdě je slavska domovina? 36
Gdě ptičice miloglasnim 111
Gdě stanak moj? 58
Hajda bratjo, hajd junaci 27
Hajd u bitvu! kaži světu cilom 50
Hoće l', Rade! uvěk tako biti 42
Hlava budi milostivnom Bogu 68
Ilirio, Bog je s tobom! 16
Il' je možno, il nemožno 59
Il' ovako, il' onako 57
Ja sam majka starodavne 43
Kad rat našu domovinu tišće 45
Kamo li su domorodne Vile? 52
Koj je taj? 13

Digitized by Google

List.

Kolo igra u Horvatskom 22
Kraljević je Marko hrabar junak bio . . . 76
Lěpa naša domovino 53
Mi smo, bratjo, ilirskog' 108
Napréd, bratjo! naprédujmo 14
Nebojmo se, bratjo mila! 118
Nitra mila, Nitra, ti visoka Nitra 101
Od istoka vrag napade 79
O Iliri! jošte živi réč naših dědovah . . . 74
Oj Ilirio, oj 29
Oj, oj! Mio ti je kraj u gorah zelenih, oj, oj 56
Oj talasi mili ajte 102
Oko proti jugu tamno gleda 33
Ono město, gdě nam kuće stoje 121
Otačbino, otačbino draga! 90
Puna sèrca, pune čaše 123
Ruka mi je već sěgurna 47
S uzhitjenjem čistim, rajskim 61
Svaki Ilir ponosito 119
Svemogućim zlatom česti 4
Svemoguci věkoviti 9

Digitized by Google

	List.
Svemu světu svitje zora	62
Sve se može proměniti	73
Svim, koji se Slavi zovu	114
Šta ? Zar u věčne prošastja smine	3
Štogod diše i ovomu	115
Što ljubovcu věrna draga	80
Tatrio draga! Tatrio mila!	99
Tebi, domovino, darujem	23
Tko u vrěme starinsko i bolje	126
Tužno spěva vitez na planini	25
Udara već sat i nam!	82
U dubokoj tamnoj hridi	18
U ilirsko kolo mili	87
Ustanimo bratjo mila	100
Věk složno trěba poći	11
Znaš li, onaj kraj gdě stoji	39
Živi, živi Ilir za rodbinu	72

Digitized by Google

LIRA

svomu Kralju

FERDINANDU V.

na dan narodjenja

19. Travnja.

Bože! živi našeg Kralja,
Ferdinanda dobroga!
Da nas vodi, kako valja,
K slavi roda našega,
Ravnaj misli za nas blage
Věčnom tvojom upravom,
I preslavne piši trage
Za njegovom zastavom.

Daj, da, kakgod věrnost puka
Njega brani svaki čas,
Njegva silna carska ruka
K željnom cilju vodi nas;
Da nas čela věnčanoga
Mila jasnost zanima,
Ljubav otca kraljevskoga
Slastju pêrsa objima.

Digitized by Google

Kaži, da, kud premoguće
Zezlo njegvo dopira,
Narodah svih sèrce vruće
Za svog otca udira;
Da, kud orao njegov leti
I rog vojne prozove,
Ilir gotov jest umrěti,
A ne nosit okove.

Bože! živi našeg kralja,
Ferdinanda dobroga!
Da nas vodi, kako valja,
K slavi roda našega:
Zato krěpost njegvoj ruci,
Mudrost daj u savětu;
To ilirski prose puci
U tom svetom zavětu!

Digitized by Google

Ilirom.

Šta? zar u věčne prošastja tmine
Kano do sada tol'ke godine
Pasti će pustit Ilir i ovu?
Za tudjim dimom vavěke teći,
Nikada uma neslušat rěči,
Nikada zoru ugledat novu?

Jedva da někih ime dědovah
I porušenih znade gradavah
Jošće pokazat zidine puste;
Do mala niti kućišća domu
Našao nebi tuž.n u svomu
Mraka il magle poradi guste.

Gospodstva jarmom netèršit druge,
Svojvoljne hrabro trěti veruge,
Živiti domu, ljubiti cara;
Negledeć kèrvi, časti, ni věre,
Svakom učinit pravo bez měre,
Nije li dika Ilirah stara?

Pali smo bratjo, duboko pali!
Koi to vidi, ter s' neupali,
Ilirskog nije sisao mlěka:

Digitized by Google

Ljubezno dakle k dělu i složno,
Kažimo světu, da ime možno
Ilir uzdèržat traži do věka.

I mladi stare majke unuci,
Po bratne granom sloge u ruci,
Lomeći raznost ustaju gori;
Pogibe noći videći hude
Zaimno jedan drugoga bude,
Da ih odvišni san neumori.

Tomo Blažek.
1836.

Moja želja.

Svemogućim zlatom česti
Neka svojljub traži;
Mene prostog od obĕsti
Oholost nedraži:
Jer časti su ogledalo,
Gdi se vidi uma',
Je li mnogo, ili malo
Imademo uma.

Digitized by Google

Drugi neka slědeć mrave
Puzaju za dikom,
Ja takove neću slave,
Ni neželim nikom';
Jerbo krunu lavorovah
Nedostići mužne,
Sramotno će do věkovah
Ostati i ružno.

Gladuj, žedjaj, sakupiti
Ki ćeš silu blaga,
U tom jarmu ja viditi
Žudim moga vraga:
Skàrb bogatstva věčna mati
Běle dvore ljubi,
San — tielu hranu — krati
I mir duše gubi.

A ti, srěćo, tamne ka si
Tamnia od tmine,
Za to ja ne, — već neka si
Ludi glavu kine:
Zaslugam te vidim gluhu
Na nesgodu světa,
Boginja si nizkom duhu;
A što imaš sveta?

Digitized by Google

Ti me častmi uresiti,
Blagom, slavom možeš,
Nu tim srětna učiniti
Ti mene nemožeš:
Ja sam Ilir, kom ni blago,
Ni časti, ni slava,
Niti ništa nij' tak drago
Jak prirodna prava.

Jer kak časti, blago i slava
Gospodstvu su u rodu:
Tak Ilira jest navada
Ljubiti slobodu;
On bo samo Bogu svomu
I kralju se klanja;
Jerbo tako hasnit domu
Živi pun ufanja.

Dokle dušu neumèrlu
Ja u sebi nosim,
I dok těla jakost vèrlu
Imajuć neprosim:
Dotle j' moja pèrva želja
Poda nebom sivim:
Da oposréd priatelja'
Nezavisan živim.

Tomo Blažek,
1838.

Digitized by Google

Ilir slozi.

Čista děvo, u kê višnjem raju
Blagonosne sunca zràke sjaju,
Daj, o Vilo, da se ogèrlimo,
Seko mila, da se posestrimo.

Daj, Ilirah da narod ustane,
Duh dědovah da u njima plane,
Božanstvenom vatrom upaljeni
Da se sěte, što će reć: Slaveni.

Daj, da, kako medj cvětjem ljubica,
Kano orao izmedj drugih ptica',
Tako oni moćju ognja tvoga
Vazdar budu kruna roda svoga.

I kakono rěkovna klisura,
Kad nemirna uzbudi ju bura,
Što je pěska, što sitna kamena,
U stran těra s města nekrenjena:

Tak što gnjila, što 'c bolesna sada,
Sa ilirskog stabla nek' opada,
Za da zdravo voće tim laglie
Veće, lěpše i bolje dozrie.

Tomo Blažek,
1840.

Digitized by Google

Rěč domorodca.

Dusi, koji rod svoj ljube,
Netrěba im da se snube
K domoljubnoj zabavi;
Pust'mo dakle plaho žitje,
Na pó mèrtvo ono bitje
U živućoj naravi.

Hajdmo krěpko, al ne běsno,
Niti lěvo, niti desno,
Već po stazi dědovah;
Slava svakog budi slava,
Strogo čuvat svoja prava
Prot napasti vragovah.

I po kopnu i po vodi
Nek nas bożja milost vodi
Pod zakona barjaci;
Um nam vazda bio svěća,
Cilj obćeni roda srěća,
Svi Iliri vojaci!

Kada běsna družba: gorc,
Strěle, bura, grom i more
S Ulisom vojevaše,

Digitized by Google

I kad mu već jadra i vesla
Ljuta voda bjaše odnesla,
On neuplašen valjaše:

Nek utone, što ostati
Neće — put nek smèrtju plati;
Moje sèrce nepadne.
Tako duh od straha prosti.
Burno more i jakosti
Oblada nenavadne.

Tomo Blažek,
1840.

Věra Ilira u Boga.

Le patriotisme des nations doit être égoiste,
Mad. de Staël.

Svemogući věkoviti
Gospodine Bože,
Bez kojega učiniti
Ništa se nemože!

U čistoći sèrca moga
Na koléna padam.
Iz nebeskog dvora Tvoga
Pomoći se nadam.

Digitized by Google

Ja ni bune, ni nemira,
Niti ću krivice,
A i moje nek nedira
Nitko u pravice.

Kralj je dobar i pravedan,
Njega se nebojim,
Kada stare biti vrědan
Milosti nastojim.

Ilirstva je slobod' mati,
Otac duh i vrěme,
Cilj pomoćju Tvom lupati
Verige i brěme,

Kêrv i život priateljem
Voljno žèrtvovati,
A junačtvo tlačiteljem
Vazda ukazati.

Tomo Blažek,
1841.

Digitized by Google

Rěč Ilira.

Quare agite, optatos animi conjungite amores!
Catullus.

Uvěk složno trěba poći,
Želimo li k cilju doći;
Jer u slogi stoji spas.
Ljubav k rodu ilirskomu,
A u obće slavjanskomu
Vazda neka vodi nas.

Narodnosti štit nas krije,
Ništ' nemožno pod njim nije
Nama za naš mili dom.
Ako li nam tko ognište
Kletom rukom sàtèrt ište:
Traži poraz bitju svom.

Ko li kèrvcu roda svoga
Izda, kano Juda Boga,—
Domovine nije sin;
Izdajicu takog trěba
Da udari grom iz neba,
Za da padne dušmanin.

Digitized by Google

Bratjo, ništa nebojmo se!
Jer za pravdu borimo se,
I nam sat će udarit.
Doći će jur srětno vrime,
Gdi će svuda slavsko ime
U velikoj cěni bit.

Samo složno trěba poći,
Želimo li k cilju doći;
Jer u slogi stoji spas.
Ljubav k rodu ilirskomu,
A u obće slavjanskomu
Uvěk neka vodi nas.

Mirko Bogović.

1841.

Digitized by Google

Pitanje rodoljubca.

Koj je taj?
Veseo kao prolětnji maj,
Kad mu dojdu mili gosti,
Ljubav srèca da jim skaže,
Kad od svojih ustah posti,
Nesrěćnomu da pomaže,
Koj se nigda nepokaje,
Kad za obće dobro daje:
Naš Ilir je onda taj,
Veseo kao prolětnji maj.

Koj je taj?
Strašan kano ljuti zmaj,
Kada vidi, da j' u bědi
Věra, car i domovina,
Odmah k trubi slave slědi,
Nezna, što je trud i kina,
Voli mèrtav k zemlji leći,
Neg s' imena svog odreći:
Naš Ilir je onda taj,
Strašan kano ljuti zmaj.

Digitized by Google

Koj je taj?
Blage duše kano raj,
Kad mu otac pripoveda,
Kad ga žena s děcom gèrli,
Kad ga majka milo gleda,
Znajuć, da je sinak vèrli,
Kad od posla odpočiva
I dobrote slast uživa:
Naš Ilir je onda taj,
O Bože! mu sréću daj!

Nikola Boroević,
1840.

Pobuda.

Napréd, bratjo! naprédujmo
I odluke světe čujmo,
Umiljeni svima glas,
Ljubožarno kako zove,
Strasti nježne, sile nove
Da razvije svaki nas.

Da žèrtvuje na oltaru
Domovine ljubav staru,

Digitized by Google

Gdi s' uživa uma plod;
Već i divjak vèrvi tamo,
Zar poslědnji da je samo
Naš ilirski mili rod?

Nit oluja, niti vrěme,
Niti kućne skèrbi brěme
Već nemože skratit to,
Što je krasno i visoko,
Makar težko i žestoko,
Nežalimo trudah sto.

Dok stignemo danak běli
Prosvětjenja, koga želi
Ilirie svaki Slav;
A stignut ga hoće skoro,
Jer neide onaj sporo,
Koj je vrědan, koj je zdrav.

Zato bèrže, koj što može,
Da nespava, da pomože,
Da se Vilam diže hram:
Jedni neka kèrče tèrnje,
Drugi umah siju zèrnje,
Da nestoji nitko sám.

Nikola Boroević,
1840.

Digitized by Google

Utěha Ilirii.

Ilirio, Bog je s tobom!
Stresi pepeo s tvoje glave:
Neplač više sad nad grobom
Někadašnje tvoje slave.

Věruj, prazna rěč da nije:
Da se opet podić bude,
Bez krivine pao koi je
Pod udarcem srěće hude.

Sladka čuvstva od pokoja
U věke ti běhu mila,
A na kârvav zanat boja
Věkoma si ti màrzila.

Voće sadit, stado pasti,
Grade zidat, pěsne pěti,
Ine dike, ine slasti
Nisi znala na tom světi.

Lakom Rimljan, Frank nemili,
Hun pakleni, Turčin směli
Raj tvoj jesu razorili,
Al ti nisu slavu oteli;

Digitized by Google

Jer ne hrabrost, već bezbrojni
Potlači te broj njihovi, —
To Metula zidi bojni
I Kosovo světu slovi:

Znak, i u našeg da je puka
Moć velika, prem plug vodi,
Razbojnička kad mu ruka
Žudi podat smàrt slobodi!

Nu čemu bi tvoja snaga?
Nie Solina, Sisak pade,
Od Metulà nima traga,
Ture plěni sàrbske grade.

Ali ni zlo věk netraje,
Zla i dobra srěća leti:
Novi dan ti sad nastaje,
Sunce i tebi opet sveti.

Što ti otè nebrojeni
Broj dušmanah, sve to će ti,
Sàrb i Horvat sjedinjeni,
Věruj, natrag još doněti.

I starom će slavom ime
Opet sinut *Ilirie*

Digitized by Google

I dičit se rod tvoj njime,
Kako se je dičio prie.

Zato stresi pepeo s glave,
Ilirio, i nad grobom
Někadašnje tvoje slave
Neplač' više: Bog je s tobom!

D. Demeter
1839.

Kralj Matiaš.

(Polag narodne ilirske pověstice.)

U dubokoj tamnoj širidi
Uz tarpezu od kamena
Kralj Matiaš mirno sidi,
Uz njeg čaša izpražnjena;

A oko njeg' družba sědi
Od junakah prehrabreni',
Nu obrazi njim su blědi,
Blědi svima i ledeni.

Digitized by Google

U pó noći — tad se gane
Ovo družtvo kameniṭo,
Ter oružje oštrit stane
Svaki svoje strahovito;

I kralj skoči u toj buni,
Pa mač tàrgne ognjeviti,
Čašu vinom sad napuni,
Kú nekasni dnom izpiti.

Kad pak ura ta promine,
Sve s' umiri opet s nova,
Kralj i vojnik sréd pećine
Negovori već nit slova.

Tako će se vék sgadjati,
Kad dvanaesti sat izbije,
Dok Matjaša devet krati'
Brada stola neobvije.

Kralj Matiaš tu poslédnu
Noć s veseljem očekiva,
Da u bitvu sàrne vrédnu,
Gdi za slavu kàrv se lije.

Jedna lipa smatrat bude,
S devet vàrhi, borbu ovu,

Digitized by Google

Gdě se borci za rod trude
I 'zgubljenu čest njegovu!

Velu zemlju tad Slavjana'
Inostranac gazit neće;
Jer svàrha će ožidana
Dojt' njezine hude sréće!

Zato znajte, kad budete
Štropot čuli u pó noći,
Da Matjaša to su čete,
Koje žude u boj poći!!

D. Demeter
1839.

Napitnica
ilirskog domorodca.

Běžte skèrbi, běži cèrna žalost,
Netari mi moju krěpku hrabrost,
Neću, dokal živim, vrěme gubit,
Nego tebe, domorodska bratjo, ljubit.

Digitized by Google

Pèrvo nam je za sve one piti,
Ki su znali dosad vrědni biti,
Nek jim Bog da svigdar mnogo sriće,
Da jim bude vazda sladko biće.

Onim pako, koji leni jesu,
Ili koji u sèrcu straha nesu,
Neka Bog dá pamet, jače sàrce,
Braneć pravo da neběže harce.

Izdaicam, nevěrnikom pako
Da u žitju bude sve opako,
Da njihovo ime bude znano,
Da njih Bog prošibra dosta rano.

Svaki junak, kad za pravo pade,
Kano sěme ti je, koje sade,
Tako smèrt junačka svagdar plodi,
Neotimlje, neg delie rodi.

Domovine ljubav bez junačtva
Bit će, kak su bez pameti družtva;
Dobro ti je, ak' si srětan bio,
Lud bi pravo srěći žèrtvit htio.

Jerbo srěća nestalno je zvire,
Měnja kano větri, koji pire;

Digitized by Google

Junački pak vavěk glas ostane
I najbolje liči svete rane.

Zato pijmo, braťjo, z pune čaše
Za slast stalnu domovine naše:
Da pogine naše pokoljenje
Domovini na glas i poštenje!

Grof Janko Draškovič
1835.

Poskočnica.

Kolo igra u Horvatskom,
Njim se pleše u Ilirskom.

Kada družtvo igra kolo,
Svi se vèrte na okolo.

To je primĕr kolobara,
Kažuć ljubav nam kotara.

Pobratimstvo kano vĕnac
Kaže, da mu nije konac.

Digitized by Google

Da nevěri nima mesta,
Za lošoga da je cesta.

Kolo svigdi oblje biva,
Sveta vatra iz njeg siva.

Ona gleda podaviti,
Svakog krivog pogaziti.

Božja mu je boja lice,
Proklinjanje izdaice.

Bud'te dakle kolu virni,
Mila bratjo, med vam' mirni!

Grof Janko Draškorić
1835.

Pěsma domorodna.

Tebi, domovino, darujem,
Svaki hip ti mila, aldujem;
Bilo meni dobro ili zlo,
Sve mi je zbog tebe ugodno.

Digitized by Google

Domovino, ti si ljubav ta,
Za kojom věk gine duša ma,
Bio ja bolestan, il ubog,
Srebrom kitjen bio čak do nog.

Domorodca svakog zbog tebe
Sèrcem cělim ljubim ko sebe,
Da m' je samo smèrtju odkupit,
Tebe, domovino, uzvisit.

Horvati, Slavonci bratja svi!
Matere ste jedne dětca vi!
Bosne i Dalmacje lěpi kraj,
Domorodcem sve to krasan raj.

Sèrblji vi i Kranjci dragotni,
Slavske kèrvi slavni rodovi,
Stari vaši bratja biaše,
Jedan vama jezik dadoše.

Krajina junačka, milena,
Mnogo, krasna, ti pretèrpiš zla,
Zibka si ti bila junakom,
Slogu ti uvedi u tvoj dom.

Kralja valja u časti imati,
Vladanje věk věrno slušati,
Sloga nek nam bude pèrvi cvět,
Pravica tim bit će mnogo lět.

Digitized by Google

Komu domovina draga je,
Za njezine sine nek pije,
Vĕre, roda, časti, kak će bit,
Samo da je u sèrcu istinit.

Grof Janko Drašković
1835.

Preobraženje.

1835.

Tužno spĕva vitez na planini
I uzdiše u tamnoj pušćini;
Njegvi dvori jesu bori u zelenoj gori,
A blazina, posteljina zelena celina.

Sokoli ga slušat nemogoše,
U dvore ga zlatne odvedoše;
Tamo mile njemu vile rajske dadu sile,
On se stane, svĕt se gane, rodu zora svane.

Ljudevit Gaj.

Digitized by Google

Kosenka.

Doletiše ptice kukavice,
Sasějaše otrovne travice;
Hajda kosci! — hajd ovamo!
Da ih pokosimo!
Domovinu da čuvamo,
Zdravu uzdèržimo!

Dušmani su ptice kukavice,
Tudje šege otrovne travice,
Kosci su nam svi Horvati,
Stare slave sini,
Za svoj narod složni brati,
Věrni domovini!

Ljudevit Gaj
1835.

Digitized by Google

Napréd.

Hajda bratjo, hajd junaci,
Konjanici i pěšaci!
Brusmo sablje, brusmo kose,
Nek se zlobi na strah nose!
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Koj nam rod i dom zatira,
On pod kosom nek umira,
Koj podkapa nam pravice,
Neka pada od strěljice!
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Kad se ljuta zvěr dovuče,
Ilir šakom nju zatuče,
Kad mu zmia ká doplazi,
Bosom nogom nju pogazi.
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Kada strašna bura puše,
Da se stari hrasti ruše,

Digitized by Google

Iliru se sàrdce širi:
Bratjo, mi smo svi Iliri!
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Kad se světa stožer trese,
Kad se žarke munje krese,
Kada zemlja strahom zeva,
Ilir si brez straha spěva:
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Ilir nikog sam nerani,
Nego samo svoje brani,
Zato straha nepoznade,
Ak' svět projde na komade.
Bratjo, svaki izmed nas
Neka čini rodu glas!

Ljudevit Gaj
1835.

Digitized by Google

Oj!

Iz Zagorja.

Oj Ilirio, oj,
Veselo nam stoj!
Šta će tebi biser, kruna?
Kad miline sve si puna.
Oj Ilirio, oj,
Veselo nam stoj!

Oj Ilirio, oj,
O sebi nedvoj!
Ti si sloge mati, — sinci:
Sèrbljin, Horvat i Slovinci.
Oj Ilirio, oj,
O sebi nedvoj!

Oj Ilirio, oj,
Ti se nerazdvoj!
Neka svaki dèrži svoje,
A svih blago nek je tvoje.
Oj Ilirio, oj,
Ti se nerazdvoj!

Digitized by Google

Oj Ilirio, oj,
Ništa se neboj!
Dok su složni tvoji sini,
Věrni staroj dědovini.
Oj Ilirio, oj,
Ništa se neboj!

Oj Ilirio, oj,
Veselo nam stoj!
'Z groba niče tvoja slava,
Smiljem joj se kruni glava.
Oj Ilirio, oj,
Veselo nam stoj!

Ljudevit Gaj
1838.

Davoria.

Bubanj zove, topi ruče,
Sablje zveče, trublje zvuče:
Hajda dakle na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće!

Digitized by Google

Već po zraku barjak leti,
Pomozde nam Gjuro sveti!
Od junačke ruke tmasti
Mora danas dušman pasti.

Ali složno poprimiti
I s olovom pozdraviti
Domovine treba vraga,
Neka padne već bez traga.

Njega razbit i potući
Pomoć će nam svamogući,
Samo složno Kraiščani,
Věrna bratjo Gradiščani!

Jer bolje je svima pasti,
Neg da dobi dušman tmasti:
Zato bèrže na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće!

L. Ilić
1841.

Digitized by Google

Oproštaj vojnika s ljubovcom.

Dužnost zove! — S bogom mila,
Ka si radost moja bila!
Ja polazim na bojišće
Za dom, kralja i ognjišće.

Zato zadnji celov, pusti,
Na koralnih tvojih usti'
Da ti mogu sada dati,
Nježna Milko, neuzkrati!

Jer kad budem' u pó rati
Pred dušmanom moro stati,
Ov će ljubac men' uzdići,
Da ću bolje moći sići.

I ak' věrna budeš bila:
Naudit mi neće sila
Okrutnoga nigda vraga —
S bogom ostan', Milko draga!

L. Ilić
1841.

Digitized by Google

Želja za domovinom.

Oko proti jugu tamno gleda,
Odakle mu odkinut se neda,
Jasnost juga sad je omaglila;
Jer je želja suzam' ga oblila —
Oh! za milom domovinom.

Dobro došli vi càrni oblaki
Po putovih visokih i laki'!
Po kojih ste k meni dojadrili —
Lasnim hladom pozdrav mi donili
Oh! od moje domovine.

Ah na gore, sàrcem kucajućim
I u nědrih sa želenjem vrućim,
Popinjem se u časove svete,
Da vas vidim, kak se rastajete
Oh! od moje domovine.

Nu kako je, kaž'te mi, da tako
Odanle se rastajete lako?
Da bez tuge kraje ostavljate,
Kraje mile, plodne i bogate
Oh! od moje domovine?

Digitized by Google

Odgovora zar mi dat' nećete?
Zar od děve molbu prezirete?
Oh kažite, kažite po Bogu,
Kad ju opet, kad ugledat mogu
Oh! ilirsku domovinu?

Ništa! — Tiho jadri vaše krilo,
Vi neznate, šta je meni milo;
Ah da znate, sve bi mi kazali, —
U raj željah sàrce uljuljali
Oh! za svojom domovinom.

Dajte natrag, natrag se krenite,
Putem, kim ste došli, odlazite;
Pozdrav, želju s tugom sàrca moga
Put preděla nos'te milenoga
Oh! od sladke domovine!

Kad projdete prěko hladne Drave,
Prebrodivši talase od Save,
Kupu vodu mirnu obastrite,
Grad mi do nje rodjen pozdravite,
Grad od moje domovine!

Po Ilirji pruž'te se tanani,
Te branite, da mi žar sunčani

Digitized by Google

Nepopali gore mile meni,
Livade i krasni plod zeleni
Oh! od moje domovine!

Ali zla joj učinit nemojte, —
Neg ju čuvat, mili, věk nastojte;
Bez da trěskom udarat pustite,
Kišicom ju lasnom porosite,
Oh! milenu domovinu!

Da kada se opet vratim tamo,
Kud me želja sàrca vuče samo,
U zlatnome plodu nadjem milu,
Kako staru svoju kaže silu,
Oh! ilirsku domovinu.

Jošte jedno: u svakome kraju,
Gdi se *naši* za *naško* staraju,
Pozdrav svima objavite mnogi —
Dalje — dalje! u pomoć im Bogi
Oh! za moju domovinu!!

Dragoila Jarnevićeva
1839.

Digitized by Google

Slavjanska domovina.

Gdě je slavska domovina?
Je li ruska carevina,
Ká orjaško svoje tělo
U tri světa širi smělo?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
Je li zemlja leškog sina,
Gdě junački narod stoji
I za slavu ljubav goji?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
Je li sàrbska pokrajina?
Ili stara zemlja ona,
Gdě bi Retra i Arkona?
Nije ona samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
Je l' joj veća još širina?

Digitized by Google

Možebit se ona kriva,
Tam s Moravcem Čeh gdě biva?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
Je li tamo, od starina'
Gdě panonski Slovak hodi,
Tihi, krotki život vodi?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je slavska domovina?
Je l' joj takva veličina?
Il je tam, gdě tlo celiva
Dunaj, Taja, Lajta živa?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Gdě je dakle domovina
Stara slavska otačbina?
Je li tam, gdě vlada Krajnac,
Istrjan, Štajerc, Gorotanac?
Nije tamo samo, nije,
Slava drugdě jošte bdije.

Il je slavska domovina
Stan Horvata, Dalmatina?

Digitized by Google

Il je Bosna, Càrnagora,
Gdě već zora dan òvora?
Nije tamo samo, nije
Slava drugdě jošte bdije?

Nije tamo samo, nije,
Veće svuda slava bdije,
Gděgod slavski jezik vlada
Od sěvera do zapada,
Jug i istok mili gdi je,
Tam slavjanski dom svudi je.

To je slavska domovina,
Gdě nevlada snaga ina,
Nego narav krotka, mila,
Ka je pàrvim ljudim' bila.
To je, to je, druge nije,
Prava narav gděno bdije!

Tim potrěbno věkom nije,
Da tko svemu světu krije,
Gdě i kuda vlada Slava
Od naravi majka prava;
Jer gdě ona pomno bdije,
Pritvornosti tamo nije.

Ivan Kukuljević
1841.

Digitized by Google

Horvatsko Zagorje.

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
Koj slobodu uvěk goji;
Gdě se u to ime kose
Podugačke jošte nose;
Gdě se vodi od davnosti
Sladki život u radosti?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
Koj u svome krugu broji
Mnoga stanja ponosita
Od něgdašnjih slavnih lita';
Gdě se Oštèrc s Bělcem krije,
Melen, Lobor, Cargrad gdi je?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
U prastaro dobu koi
Čeha, Leha, Meha rodi,
S njimi vas svět koj oplodi;

Digitized by Google

Gdě narodnost vlada sveta,
I gdě krěpost krasno cvěta?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
Kojeg' dušman neosvoji;
Gdě brat s bratom svedj življaše
I u slozi srětan biaše;
Gdě i gosta nepoznata
Svaki prima kano brata?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
Gdě Ilirka sinke doji;
Gdě u gradu i kolibi
Svi za dom mrět želili bi;
Gdě sve čistom vatrom gori,
O narodu kad se sbori?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Znaš li, onaj kraj gdě stoji:
Gdě nij' kadar, da razdvoji
Tudjin sàrca plemenita,
Topla čuvstva i čestita,

Digitized by Google

Ká podana věri, domu
Svim grud pale i svakomu?
Horvatsko je Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Da, Zagorje za gorami
Biser medju krainami,
Gdě se ime slavsko hrani,
I ilirsko krěpko brani;
U budućnost gdě se gleda
I narodnost zatàrt neda:
Ej! Horvatsko Zagorje,
Milo, milo Zagorje!

Ivan Kukuljević
1841.

Digitized by Google

Rastanak sereżana
od
SVOJE SUPRUGE.

SUPRUGA.

Hoće l' Rade! uvčk tako biti,
Na oružju danom noćjom bditi,
Těrajući za Turkom potěre?
Tko će tvojoj pokazati děci
Šarom pucat i s handžarom sěći,
Ako t' Kladuš prokleta prožděre?

RADO.

Mila ženo! nemoj suze liti,
Bratja zovu — a ja moram iti,
Moja desna čuvat će krainu.
Tko će od nas běžati boišće,
Kad se brani kuća i ognjišće?
Umrěti je slast — za domovinu.

SUPRUGA.

Zaludu ću odsada čekati
Na te Rade, sunce izgledati,
Hoćeš li mi opet ogranuti;

Digitized by Google

Jer kopilad — osmanove věre
Poturice — kud okom naměre,
Morati je mnogim poginuti.

RADO.

Utěši se moja ljubo mila!
Ak' iz mojih kèrv izteče žila',
Domovine aldovi su sveti; —
Eno! bubanj na boj već udara,
Daj mi, ljubo, pušku i handžara;
Kad poginem, nek me sin osveti!

Josip Marić
1835.

Děva Ilirkinja.

Ja sam majke starodavne
Kćerćica jedina,
Ilirie koju slavne
Rodi domovina.

Digitized by Google

Blago lice, oko plavo,
Svilni vlas na glavi,
A ilirsko sèrce pravo,
Koje mnogi slavi;

Stas ovisni, čelo vedro,
Žurni koračaji,
Ruke radne, tělo jedro
Moji su značaji.

Ja od majke moje, — silu
Mèrsko zrim na svèrze
Sve, na svoju koje milu
Domovinu mèrze.

Nek bi ju — ja moć svakoju
Izbirat imala,
Dobru b' samo rěč za moju
Iliriu dala.

Sve proklinjam, ili bili
Kod knjige il pluga,
Koj' bi samo pomislili:
„O da nam je druga!"

Moje samo, roda moga —
Sèrdašce nevino
Vri i kipi kod sladkoga
Glaska: *„Domovino!"*

Digitized by Google

I narodnog onog blaga,
O prigodah pirski',
Kada čujem: *„To je, draga,*
Pravi sin ilirski!

Stěpan Marjanović
1836.

Ilirski bojnici.

Kad rat našu domovinu tišće,
Tad idemo rado na bojišće;
Prah nosimo, olovo i luntu,
Pa davimo dušmaninsku puntu.

Naučni smo od naše mladosti
Na šikarske i šumske gorkosti,
Na nezgode bèrdah i dolinah,
I čemerne nevolje pećinah.

Prěko vodah i blata gazimo,
Neutèrtom po putu hodimo;
Pripravni smo u danu i noći
Domovini biti u pomoći.

Digitized by Google

Ni za buru, ni za kišu sada,
Ni marimo za mraz i sněg kada;
Kod vrućine i kod oštre zime
Na straži smo u to slavno ime.

Za ručak naš netrèbamo tavu,
Lošt'r, lanac, niti kakvu spravu:
Kod glada je kruh pokrěpa naša,
A kod žedje bistrog vrutka čaša.

Svaki dobro izmed nas nišani;
A što uzme na nišan, se rani;
Ol na cèrnu zemlju mèrtvo pada,
Kao od kose trava na livada'.

Akoprem naš hrabri bratac koji
Kèrvju svojom bojišće poboji;
Za dom, slavu i za našeg cara
Strah nas pústi věndar neumara.

Neka z desna, z lěva junak pada,
Što je zato, zar se tom nenada?
Il ga na to nije majka mila
Mlěkom svojim brižno odgojila?

Pa najzada: zar se to dogadja,
Da dušmansko zèrno uvěk zgadja?
Zar mač britki njegov vavěk para?
Zar mu kopje svagda odgovara?

Digitized by Google

Čestopat nas iz njegovih ralja'
Našeg cara, apostolskog kralja
I věćnikah savět oslobadja
I s lovorom doma nas sprovadja.

Tad davorstva našeg god slavimo,
I u skupu svi se veselimo;
Pa u naše slavno i oholo
Po ilirski hvatamo se kolo.

Čaše pune s vinom uzimamo,
Te u zdravje sviuh se tucamo,
Koji znaju za svoju jedinu
Slavnom smèrtju pasti domovinu.

Stěpan Marjanović
1836.

Graničarski děčak.

Ruka mi je već sěgurna
I sèrčan sam, znaj,
Volja bojna, noga žurna;
Mač mi, ćako, daj!
Daj, negazi, od predavnih
Koju primih, kèrv
Pradědovah mojih slavnih;
Nisam više cèr!

Digitized by Google

Nemiram sam u mladosti
Mojoj, nit sam sit:
Nemože me, znaj, radosti
Ništa umirit,
Osim kad bi s tobom, ćako,
Mogó u boj it,
Domovine moje jako
Dušmanine bit.

Već odavno u godina'
Moga dětinstva
Bi mi svaka igra sina
Slavnog voinstva:
U postelji samo sanjah
Od ranah i zla,
I dušmane da svud ganjah,
Sěkoh, bih i kla'.

Iz mnogoga sna me parac
Probudjuje rat,
I noćas, baš kad udarac
Paši htiah dat:
Želja ova već odavna
Niti danjom bdit,
Nit mi dade kèrvca slavna
Noćju mirnom bit.

Digitized by Google

Jučer naši kad bojnici
Činiše zulum
Turskom kèrvju na granici
Naplatjujuć drum,
Radova se tada dušah
Slavnih silni broj,
A ja, ćako, moju kušah
Ruku: je l' za boj? —

Ruka mi je već sĕgurna
I sèrčan sam, znaj!
Volja bojna, noga žurna; —
Mač mi, ćako, daj!
Daj, negazi, od predavnih
Koju primih, kèrv
Pradĕdovah mojih slavnih:
Nisam više cèrv.

Stĕpan Marjanović
1836.

Digitized by Google

Pěsma junačka.

Hajd u bitvu! kaži světu cilom,
Da uzbijat znadeš silu silom;
Koj bo sada u zapećku sědi,
Kukavica živěti nevrědi.

Obodri se, domovina plače,
Jer u njojzi tudjine arače;
Pokaži im, děte Davorovo,
Čemu nosiš mač, prah i olovo.

Upotrěbi sile svoje, lave,
Na bojištu traži věnac slave,
Gdě su dusi Marka velikoga,
I junaka Zrina Sigetskoga.

Hajd u bitvu, hajda na bojište!
Brani rod svoj, kuću i ognjište!
Osto, propo, jedna ti je slava,
Samo da je domovina zdrava.

I tako će kasni još potomak
Dětci kazat, da si bio momak,
Ime tvoje u zvězde kovati,
Tebe svojim spasiteljem zvati.

Stěpan Marjanović
1837.

Digitized by Google

Ilir.

Daj slušaj, pobre, u gàrmu ptića onoga,
Gdie nježne ugrijan ognjem ljubavi
Vijernu drûgu pojuć boravi
I dole jekom puni gàrla iz svoga;
Kom bog u duši, a duša u oku siedi,
I kog pretieče blagi mir i sliedi.
O, koja od slastih rieka onud protiče,
Kako se odzivlju stiene i javljaju
Otčiska bàrda, kud se slievaju
Vilovni glasi, u koje blažen kliče!
Nije l' ti mio? — o, dajda kaži, tko je?
„Ilir u piesmi kriepi sàrce svoje!"

Pak gledaj tamo u polju zmaja onoga,
Gdie viernu junak kletvu postavi
„Za kralja i narod" svetoj zastavi
Pak dele zvekom puni mača svoga;
Kom grom u ruci, a munja u oku siedi.
I kog pretieče grozna smàrt i sliedi.

Digitized by Google

Uh, koja od kàrvi rieka onud protiče,
Kako sja gvoždje i kako valjaju:
Bojni se ljudi, kud ga tieraju
Junački gnjevi i kuda sabljom miče!
Nije l' ti strašan? — dajda kaži, tko je? —
„Ilir diedinsko brani pravo svoje!"

Iran Mažuranić
1835.

Nĕgda — a Sada.

Kamo li su domorodne Vile?
Kamo starih pĕsam' slastni glas?
Ljubav oli slavu bi pojile,
Junačke bi duše odgojile:
Da smo bratja, — spomenući nas!

„Bratjo, oj sinovi vèrlog ploda,
Jasno sjaše Slave dan jednoč!
Vĕrna, častna bjaše kèrv naroda,
Živa, stalna ljubav svoga roda, —
Gdĕno naši — tamo bjaše moć!

Digitized by Google

To, al' davno, — Vile spominjaše:
Tiho sèrce, tiho pèsma sad!
I za dom svoj dědi vojevaše,
Diku, slobost, jezik milovaše,
I za svoje svaki umro rad.

Jur se Vile slěpotom sdružile,
Jur sirote mole bogcu kruh;
Jao! tužno javor-gusle cvile:
„Podaj brajno! — moliju te Vile,
Podaj, spasio se ti dobri duh! — "

Antun Mihanović
1835.

Horvatska domovina.

Lěpa naša domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slavne dědovino,
Da bi vazda čestna bila!
Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina,
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina.

Digitized by Google

Vedro nebo, vedro čelo,
Blaga pèrsa, blage noći,
Toplo lěto, toplo dělo,
Bistre vode, bistre oči.
Vele gore, veli ljudi,
Rujna lica, rujna vina,
Silni gromi, silni udi; —
To je naša domovina!

Žanju sèrpi, mašu kose,
Děd se žuri, snope broji,
Škriplju vozi, brašno nose,
Snaša preduć malo doji:
Pase marha, rog se čuje,
Oj, oj zvenči, oj, u tmine,
K ognju star i mlad šetuje; —
Evo t' naške domovine!

Luč iz mraka dalko sija
Po veseloj livadici,
Pěsme glasno rog odbija,
Ljubni poje k tamburici;
Kolo vode, živo kolo,
I na bèrdu, i u dolini,
Plešu mladji sve okolo; —
Mi smo pobre u domovini!

Digitized by Google

Magla, što li, Unu skriva?
Ni l' to našiuh jauk turobni?
Tko li moleć smèrt naziva?
Il slobodni, il' su robni?
„Rat je, bratjo, rat junaci,
Pušku hvataj, sablju paši,
Sedlaj konjče, hajd pešaci,
Slava budi, gdi su naši.“

„Buči bura, magla prodje, —
Puca zora, tmina bèži; —
Tuga mine, radost dodje, —
Zdravo slobost, dušman leži!“
Veseli se tužna mati,
Padoše ti vèrli sini,
Ko junaci, ko Horvati
Ljaše kèrvcu domovini.

Teci, Sava hitra, teci,
Nit ti Dunaj silu gubi,
Kud li šumiš, svètu reci:
Da svog doma Horvat ljubi:
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrastje bura vije,
Dok mu mèrtve grob sakrije,
Dok mu živo sèrce bije.

Antun Mihanović
1835.

Digitized by Google

Ajdmo tam.

Oj, oj! Mio ti je kraj u gorah zelenih, oj, oj!
Gdě cvàte dol, a grožđje rumeni, oj, oj!
Gdě vedri zrak uz virje bistrie sija,
Ta tihi bor ǐ tanko jelje grija: oj, oj!
Nije l' ti mio?
Aj tam, aj tam
Dragi su nam, o probre, ajdmo tam! oj, oj!

Mio ti je dom pri lipi sěnitoj,
Po vèrtlju sad, o ružah veseo roj,
U kući rod, na dvoru naški oj,
Do graje glas: o zdravo brate moj!
Nije l' ti mio?
Aj tam, aj tam
Bratja su nam, o brajno, ajdmo tam!

Mio ti je brěg, uz njega stèrmi put,
Gdě hèrže konj, kad buči vihar ljut,
Kad žarki grom užeže golem hrast,
Na rěkin zvor pećine groze past,
Nije l' ti mio?
Aj tam, aj tam
Naški je put, o brate, ajdmo tam!

Antun Mihanović
1835.

Digitized by Google

Glas oli ćut?

Il ovako, il' onakó; —
Domovina, oli Naška,
Ol Ilirska, oli Sèrbska;
Neka, tako i ovako
Jezika se javlja glas.

Il' onako, il' ovako; —
Samo da iz punih pàrsah,
Samo da iz cělih sàrcah
Istinito, iskrenito
Jezik javlja duše glas.

Ej da tako, ne inako; —
Nek' su žice po četvore,
Samo da je pěsma jedna;
Nek jezici 'su razlici,
Samo da je skladna ćut!

Ne inako, ne opako; —
Raduj mi se, domovino!
Da se slavi, nek' se javi
Tvih sinovah, vitezovah
Pobratinska jedna ćut!

Digitized by Google

Ne opako, nego jako! —
Domovina — nije l' Naška?
A Ilirska — nije l' Sèrbska?
Ej da kako, svejednako,
Jezik javlja sàrca glas!

Antun Mihanović
1835.

Moj stanak.

(Polag podobne češke pěsme *Stěpan Mojse*s.)

Gdě stanak moj?
Sava teče po ravninah,
Kupa šumi po pećinah,
S gore 'zvira grozda med,
Zemaljski raj na pogled.
A to je ta krasna zemlja,
Horvatska je stanak moj!

Digitized by Google

Gdě stanak moj?
Znaš u miru bogomilom
Duše nježne s těla silom,
Miso krěpku svaki čas
Dušmaninu na užas.
To Horvatah slavno pleme,
Medj Horvati stanak moj.

Ilirom.

Il je možno, il nemožno,
Samo napréd, samo složno,
Strogo vrěme da nam prie
Slavno ime nesakrije,
Neg tělesa celina.

S milim Bogom sve se može,
Kad se sàrca bratski slože;
Al gdi gadna strast tumara,
Tamo nejma božjeg dara,
Nit ufanja k spasenju.

Digitized by Google

Zaludu se dušman gazi,
Kad u njedrih zmija plazi:
Ništ'mo dakle naše strasti,
Najsilnii pak će pasti
Stvari naše dušmanin.

Ta i za nas raste lovor,
I mi nismo baš za tovor;
A tko pozna naše ćudi,
Znat će, da smo i mi ljudi,
Ki slobodnost ljubimo.

Nebojmo se šupljih glavah,
Oděvenih kožom lavah;
Jerbo měsec malo haje,
Kada pseto na njeg laje
Iz duboke nizine.

Nek nas kude, što je zato,
Càrv neljubi nego blato,
Dočim orao većma bliže
Prama suncu krila diže
I nad maglom vija se.

Dok u nami sàrce tuče,
Dok imamo kàrvi vruće,
Neka znade dušman kleti,
Da se neda Ilir speti
U sramotne verige.

Digitized by Google

Sto dokazah, sto izgledah
Pověstica nam pověda,
Kako proti svakoj rani
Vazda Ilir věrno brani
Kralja, dom i slobodu.

Smàrtonosnih usrěd kinah,
Ko domovnih dub planinah
Znade svaki Ilir stati,
Kod zagàrme borbe sati,
Kad zazove roda čest.

Dakle hajd u ime Boga!
Nek nas vodi mila sloga,
Il je možno, il nemožno,
Samo napréd, samo složno
K smàrti, ili pobědi!

Antun Němčić
1841.

Molitva Tatrie.

S uzhitjenjem čistim, rajskim
Na Ilirstvo zri Tatria,
Radosti joj suze teku
Kad prastara cvate Adria.

Digitized by Google

Kad brat Ilir napréd stupa
I na sestru Slavu gleda,
Ter pun duha slavjanskoga
Slavan rod svoj satèrt neda.

Suze teku — i molitva
Glasi iskrena pri Tatrii:
„Daj junačku, Bože! sréću
Našoj hrabroj Ilirii!“

Bogoslav Nosek
1840.

Jeka od Balkana,

ili

Suze bugarskih, hercegovačkih i bosanskih Hristjanah.

Svemu světu svitje zora,
Kod Balkana nema dana!
U sréd gorcieh suzah móra
Gori, gori, ljuta ràna,
Koju robstvo zadadè.

Digitized by Google

Robstvo hudo, robstvo kleto,
Kad će tebi svàrha biti?
Kad će sunce blago i sveto
Od slobode se roditi,
Da prosvětli màrku noć.

U najdaljoj světa strani
Već istine i slobode
Dan dopire. — Veće brani
Od Càrnacah divlje rode
Svete pravde zlatni štit.

Samo gore od Balkana
Od vapájah tuge ječe,
Gdě slobodi nema stana,
A verige robstva zveče,
Koje vežu *Hristjana!*

U zabitne světa strane
Slovo već se širi věre,
Da spasenja sunce gràne
Svemu světu, — da nevěre
Konac jednom nastane.

Nu vrěmena gdě u davna
Spasovo se slovo čuše,
Gdě davnosti děla slavna
Ugled jesu krěpke duše:
Tu se ruši věre stan!

Digitized by Google

Čuj me dakle otče blagi,
U kôg krilu svi su sveti,
Koi vid mi dalè dragi,
Da istinu mogu zrěti, —
Tvôga stvora sliši plač!

Na kamenoj evo stini
Bugareći Bugar sědi,
U zdvojenja strašnoj tmini
Ufajući k tebi gledi:
Gospodine smiluj se!

Srodne puke daj prosvěti,
Težku bědu da poznadu
Svoje bratje; — te ih sěti,
Da izpune našu nádu,
Da nam dadu slobodu.

Čujte puci! slave sini,
Kè junačka majka rodi.
Nij' vam sèrce nalik stini
Od kamena, da vam godi
Bratje vaše nevolja!

Spomenite vaših děda'
Slavna děla!... Da ljubite —
Věčni Bog vam zapověda —
Vašu bratju. Izpunite
Puci, — *božju zapověd!*

Digitized by Google

Stare moći dajte od sna
Probudite! ... Evo slave!
Neuvehla, blagonosna —
Za viteške resit glave, —
Dosti evo lovora!

Ustanite puci oda sna!
Poslušajte, kako cvile
Sitna dětca; (nije basna!)
Kako tursko divje sile
Kćercu majci otimlju.

Od Mostara tužne glase
Poslušajte .... U sred zime
Sědi starci kako kvase
Gore kàrvju; kako ime
Zahman sinka nariču.

Ime sinka, koi blědi
U tamnici, ili u grobu.
Majku čujte, kâ prám sědi
Tàrgajući divjem robu
Kletvu neba dozivlje.

Mlado čedo, gle! zavito
U povojih ledna sněga,
Pokraj majke tu pokrito.

Digitized by Google

Smèrt uljulja nju i njega
U kolèvci od leda!

Boso, gladno i bez ruha
Tuj u majke plače jedne
Njih petero . . . . „*Daj nam kruha!*“
(Sirotice viču bědne)
„*Tri smo danka bez kruha!*“

„ „Oj dětčice, danas samo
„ „Počekajte, dok se *domu*
„ „Povratimo . . . . Skoro tamo
„ „Kraj će biti věku ovomu
„ „„Od nevoljne žalosti!““

Tako nádom majka pìta
Gladnu dětcu. — Sinak mali
Ponajluđji nju zapita:
„*Turčin kuću nam upali.* —
„*Gdě je sad naš, majko, dom?*“—

Bědnoj majci tad niz lice
Gorcieh suzah potok teče. —
Gledeć tamo, gdě zvězdice
Noćju sjaju, tužna reče:
„*Tamo .. dětco .. naš je .. dom.*“

Digitized by Google

Svemu světu svitje zora, —
Kod Balkana nema dana!
U sred gorcieh súzah móra
Gori, gori, ljuta ràna,
Koju robstvo zadade!

Aleksandro! dobitniče
Od Perzie!... *Kastriòtiću!*
Kôg junačtvo i Turci diče...
O vitežki *Kraljeviću!*
Od Prizrena sunašce!

Sjajne zvězde bolje dobe!
Vlast nad kojim nema tmina,
Otvorite vaše grobe!...
Gle!... *to vam je domovina!*
U verigah tužni rob!

Aleksandro, ćordu hvati!
Kastriotić! Kraljeviću!
Vito kopje i mač làti,
Te pokušaj svaki sriću,
Po někdašnjoj navadi!

Ognjoslav Ostrožinski
bugareći Bugarin
1842.

Digitized by Google

Nova sloga.

Hlava budi milostivnom Bogu,
Da s' Iliri veće složit mogu,
Da brat brata više neprogoni
Inadeć se o svojih zakoni'
I još drugih nepodobnih stvari',
I sad kažu mnogi ljudi stari,
Da se kroz to mnogo zlo dogodi
I na kopnu i na hladnoj vodi:
Tko li hoće, dobro da prosudi
I narodnost leži mu u grudi';
Bio Sèrbljin, Kranjac il' Slavonac,
Horvat, Bošnjak ili Dalmatinac,
Od starine svi s' Iliri bili,
Kano bratja med sobom živili.
Ta kod mnogih narodah imade
Dva zakona, što svak' Ilir znade:
Zakon dèrži, a narodnost diže,
Gdègod trèba, štogod može više.

Antun Pavkorić
1839.

Digitized by Google

Poskočnica junačka.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapèvamo:
Danas čujusve planine,
Sve planine i doline!
Roda jesmo junačkoga
I korena vitežkoga,
Uvèk k boju gotovi;
Jer već naša drobna mladost
Za najveću dèrži radost
Od oružja sanjati.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapèvamo:
Da nas čuju svi i svaki;
U kolu smo svi jednaki!
Neboji se dušmanina
Graničarska domovina;
Vèrlo njega dočeka.
Handžar, nadžak sve porazi,
Oko s puškom dobro pazi,
Da ubije ż daleka.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapèvamo;

Digitized by Google

Da nas čuju svi junaci,
Svi junaci, svi vojaci!
U ratu je svagdi pèrvi,
I proléva svoje kèrvi
Zaduju kaplju Graničar!
Zato nam se zaufaju
Pèrva města u svakom kraju,
Da se neuradi kvar.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapěvamo:
Da se čuje na sve strane,
Kuda ljudi pravo brane!
Rado naše tělo damo,
Kèrvcu našu prolivamo
Za čest roda našega!
S puškom pěšca ubijemo,
Konjanika poteremo
S kundakami svakoga.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapěvamo:
Da nas čuju sve sestrice,
Sve sestrice, golubice!
Bože živi našeg kralja,
Neka radi, kako valja,

Digitized by Google

Mili Bože, slušaj nas!
Otac naše domovine
Sve ilirske ljubi sine,
Děli sréću svaki čas.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapévamo:
Da nas čuje Slava mati,
Da smo sada složni brati!
Kralja oko oštro gleda,
Što nam fali još od reda,
Koga Ilir trěbuje;
Da nam naša sréća siva,
I Graničar da uživa
Dobro, koje želuje.

Daj da kolo poigramo,
I od sèrca zapévamo:
Nedajmo se, nebojmo se,
Dok junaci puške nose!
Šta nam je za kèrv i trude,
Samo da nam slava bude,
Kak junakom pristoji?
Domovine pravo naše,
Koje nama krěpost daše,
Branimo kak dostoji.

Baron Pekarnik
1835.

Digitized by Google

Sèrb
nazdravlja slozi ilirskoj.

Živi, živi Ilir za rodbinu,
Slavnu svoju, bratjo, domovinu!
Sèrbljin diže čašu, te napija,
I u sloge vĕnac cvĕtak svija:
„Od kako je porodila majka,
Bratjo mila, Slavjana junaka,
Nije take odgojila sine,
Ko sadasnje Ilire Slovine;
Nit je ikog bolje odnijala
I junačkim pásom opasala:
Ljubav bratska na ustih je svakom,
Prijateljstvo u sèrdašcu vĕrnom,
Jedan drugom bratski pristupljaju
I desnice za uvĕke daju,
Da se skopča sveza prijateljska
I zaduši težka zloba vražja,
Koja gleda, da razdvoji bratju
I poséje medju njima svadju,
Da razdvoji, bratjo, nas Ilire,
A sinove, sve majke jedine!
Da se nezna, da smo kadgod bili,
I da smo se mi Iliri zvali!!!

Digitized by Google

Nu bezumni ti zlotvoru běsni,
Ti još neznaš, kuda si zaišo!
Zar neumi ljubit Ilir jezik,
I narodni braniti žàrtvenik?
Zar medj njima nije sveta sloga
Proti svakoj vražbi vraga svoga?
To je! to je! — Iliri su složni,
Složna bratja, a Slavjani pravi.
Sèrbljin slozi ilirskoj napija,
Ilir bratji Ilirom pripija:
Svi smo bratja, i svi smo Iliri,
Za svoj jezik svi smo hrabri borci!

G. J. Popović
1836.

Ohrabrenje.

Sve se može proměniti;
Al junački valja iti,
Kuda zove Slave rog.
Vratolomne i stèrmine
Provaljujmo ko ravnine,
Ta u nama živi Bog!

Digitized by Google

Pus'tmo slabe, neka dvoje,
Kukavice, nek se boje,
Nama luč je vojvoda;
Lěvo, desno, kocka pala,
Smèrt il život nama dala,
Cilj je život naroda.

Dragutin Rakovac
1835.

Duh Slavjinski.

(Polag podobne slovačke pěsme.)

O Iliri! jošte živi rěč naših dědovah,
Dok za narod sèrce bije njihovih sinovah;
Živi, živi duh slavjanski, živit će věkoma,
Zalud ponor prěti pakla, zalud vatra groma.

Jezika dar dade nam Bog silni, gromoviti,
Nitko dakle nesmě nam to blago ugrabiti,
Makar na nas navalile svega světa čete,
Bog je s nami, ko prot nami, š njime ajd pod pete.

Digitized by Google

Neka ista nad nami se grozna bura uznese,
Stěna puca, dub se lama, zemlja nek uztrese:
Mi stojimo postojano kano klisurine,
Bio proklet izdaica svaki domovine!

Dragutin Rakovac
1838.

Preobraženje.

Da sad mlada mati stare vidi,
Gdě su one čedo u nědarcu
Krěpkim mlěkom dojile, i sridi
Bistra vrutka od goranske hridi
Na jutarnjem kupale větarcu:

Junačko bi momče odgojila,
Sèrcem lava, tělom gorostasa,
Pèrsa bi mu tvěrdo gvoždje bila,
Oči munja, a mišice strila,
Kèrvca seja morskieh talasa.

Da sad ovo mlado momče čuje
Slavne čine svojih pradědovah,
Pa da sluša, kako jadikuje
Bědan unuk pod kopitom tuje
Kopiladi — oběsnih vragovah:

Digitized by Google

Put nebesah poslao bi zràke,
Na bojište stavilo bi petu,
I od njegve trěskovite šake
Padale bi lubanje opake —
Domovinu spasilo bi svetu.

Dragutin Rakovac
1839.

Zdravica domorodna.

Kraljević je Marko
Hrabar junak bio,
Nego je i hrabro
Rujno vince pio.
Dakle i mi bratjo,
Njegovi unuci,
Naslědujmo Marka
S čašami u ruci!

Nije zalud Marko
Rujno vince pio;
Već je njim za mejdan
Sèrce slobodio.

Digitized by Google

Dakle i mi, bratjo,
Markovi potomci,
Pijmo i budimo
Na mejdanu momci!

Kad pokuša zlotvor
Bitje nam oteti,
I nas sokolove
U verige speti.
Onda, bratjo, onda
Markovi potomci,
Svět nek vidi, da smo
Na mejdanu momci!

Kad zatrubi trublja
U borbu za prava,
Kada kèrvcu našu
Tražit bude slava.
Onda itd.

Bože živi Marka,
U našoj pameti!
Bože i nas živi! —
Pijmo, vrěme leti.
Bože itd.

Dragutin Rakovac
1839.

Digitized by Google

Podboda.

Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda,
Stare halje zabacimo
I kao feniks uskèrsnimo.
Ajdmo, bratjo i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.

Već po zraku Englez brodi,
Kao po kopnu gre po vodi,
Gèrde robstva kèrši okove
I kitajske tre zidove.
Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.

Po žeravki Francez hodi,
Dá prosčče put slobodi,
I gusarska gnjezda stara
U sěveru Libje hara.
Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.

Němac carstvo znanja širi,
U stvorenja tajnu viri,

Digitized by Google

I predsudah zloj nakazi
Prem oholu glavu gazi.
Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.

Čověčanstvo napréd teži,
Mi stojimo, vrěme běži:
Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.
Ajdmo, bratjo, i mi napréda,
Věčni zakon zapověda.

Dragutin Rakovac
1840.

Oružje i jezik.

Od istoka vrag napade,
Da nam pléni sela, grade
Snagom svojeg oružja:
A mi njega nadvladasmo,
Sela grade občuvasmo
Snagom našeg oružja.

Digitized by Google

Od istoka vrag napada,
Da nam pléni pleme sada
Snagom svojeg jezika:
A mi njega nadvladajmo,
Pleme naše občuvajmo
Snagom našeg jezika.

Štono nĕgda bjaše možno,
Kad idjasmo, bratjo, složno,
Snažnom našem oružju:
To će i sad biti možno,
Samo složno, bratjo, složno!
Snažnom našem jeziku.

Dragutin Rakovac
1841.

Sloga-snaga.

Što ljubovcu vĕrna draga,
Što li bratcu mila seka,
To je slozi srodna snaga:
Stalna, čista, glasna jeka.

Digitized by Google

Složne strune — snažni zvuci;
Složni udi — snažno tělo;
Složni ljudi — snažni puci;
Slogom snažno svako dělo.

Na pučini ogledne se
Brod sa ljutim valovima
Grom udari, brod potrese,
A dub tone, nada klima.

Ljudstvo pada na koléna —
Smèrt i propast zviždi bura,
Stenje hèrpa razcviljena:
„Jao! to je skrajnja ura!“

„„Složno!““ klikne na kormilu.
Sve što diše, skače, hvata
Vesla, upinje skrajnju silu —
Brod dobitnik gre iz rata.

Složno dakle, nije l' tako?
Bratjo, hèrbtom poduprimo,
Da slovinsko stablo jako
Snažno opet osovimo!

Dragutin Rakovac
1841.

Digitized by Google

Udara već sat i nam.

Udara već sat i nam!
Već ilirske na glas trublje,
Odrěšena svog mertvila,
Uskèrsnutja pali zublje
Roda sěme, mladež čila.

Udara već sat i nam!
Zvězda i měsec jur se blista
U prozracih, na stěgovi',
Gèrb ilirski, još prie Krista,
Narodnostih vèk obnovi.

Udara već sat i nam!
Po gradovih i dvorovi
Niću Slàvi žèrtvenici,
A otci su i sinovi,
Majke i kćeri duhovnici.

Udara već sat i nam!
Abeceda i Azbuka,
Protivnice slěpo u vrime,
Lěva i desna sad su ruka,
U Slovinstvu posestrime.

Digitized by Google

Udara već sat i nam!
Jeziku se, kome slava
S Dubrovnikom za čas pade,
Po ilirskih svih dèržava'
Slavoluci, hrami grade.

Udara već sat i nam!
Jadni slèpci izvadiše
Svòim gudalom světu mrenu,
I pojuć ga naučiše
Štovat zemlju potištenu.

Udara već sat i nam!
„Sloga! Sloga!" glas se ori
Sinja od Jadra do Balkana;
Sila kèrvi tin obori
Zmed Kèrštjana i Pištjana.

Udara već sat i nam!
Veće brata brat poznava,
Čeh, Leh Rusa i Ilira,
I nad njima majka Slava
Uzajmnosti plašt prostira.

Dragutin Rakovac
1841.

Digitized by Google

Ljubav domovine.

Dok je u tebi veli Velebit,
Sa Velebita veličanstven vid,
Gdě more ljubeć tajni skut nebesa'
Odkriva oku zaměrna čudesa:

Dok frula, gajde i pastirski rog,
I gusle, diple, tamburica dok
Dirana duhom nježnoga Slovina
Dusi su tvojih bèrdah i dolina':

Dok je u tebi divnih Vilah stan,
I krěsom Gjurgjev navěšta se dan;
Dok igra kolo, i zrakom se ore
Čarovne pěsni od zore do zore:

Ej! šta će meni drugi zavičaj?
Ta već u tebi pravi jeste raj.
Ljubit te hoću, gèrlit iz sve duše:
Nek bura puše i strěle se ruše!

Dràgutin Rakovac
1841.

Digitized by Google

Molitva domorodca.

Da nam ono nepogine,
Što je naše od starine.
D. Rakovac.

Bože! kojeg oganj sveti
Bezkonačne rajske sile
Kano zràka sunca leti
Kroz duševne světa žile;

I po kojeg višnjoj zori
Sav svět k tebi stupa bliže,
Da ti sàrcem čistim dvori,
I syu mudrost věčnu stiže:

Tamnoj zlobi nedaj vlasti,
Da za ini rod podići,
Il bi morao naš rod pasti,
I sve sunce — nikad stići.

Jošte prie, neg Slaveni
Kralje svoje pozdravljahu,
Prie, neg još prosvětjeni
Ikoj drugi rod poznahu.

U věkovah tmini pustih,
Gdě bezumna tupost vlada,

Digitized by Google

Tvoja milost glas od ustih
Nam sačuva tja do sada.

Pa bi š njime sad propali,
Blago cěne od najveće
Za pobědu našu dali? —
O to tvoja pravda neće!!!

Da smo od Slave narod stari,
Kom jest rěči glas prostrani, —
To su tvoji višnji dari,
Iz ruk tvojih nam podani.

Zato nemoj dopustiti,
Da se tvoji dari gaze,
Kimi nam je k svàrsi iti
Kroz tvé luči rajske staze.

Tvoja děca svi su ljudi,
Samo tvoj je sluga svaki, —
Samo tebi slava budi!
Mi smo drugi svi jednaki. —

Pavao Stoós
1840.

Digitized by Google

Poziv u kolo ilirsko.

U ilirsko kolo mili
Vratite se srodni puci,
Što su stari gvoždjem bili,
Nek su duhom sad unuci!

Slavna bratjo, oj Horvati,
Ki za vašu kàrv i pleme
Karvju vašom znaste stati,
Rodu vĕrni svako vrĕme!

I Slavonci, Slave sini,
Ki ste uvĕk krĕpki, možni,
Na čest jednoj domovini
Sa Horvati biĥ složni!

Dalmatini, bratjo stara,
Gnjezdo milih naših Vilah,
Pàrva iskro našeg žara —
Slavna kàrvi naših žilah!!

Bistri naši Dubrovćani,
Istrijanci, oj junaci!
I Korušci postovani,
Naše zvĕzde sjajni traci!

Digitized by Google

I vi Kranjci tak nazvani
Od ilirske nĕgda krajne,
Ki ste starom Rimu znani
Rad desnice vaše sjajne!

Oj Štajerci: kih dědovi
Bjahu naše kod vojnice,
Ponosni kó labudovi.
Bàrzi kano lastavice!

U ilirsko kolo mili
Vratite se srodni puci,
Što su stari gvoždjəm bili,
Nek su duhom sad unuci!

Medju Murom, na Dunavu
Što stanuje, k nam nek stupa,
Sve to jednu ima slavu
Sa ilirskom bratjom skupa!

Bačvani po bělom mlěku,
Ko vam majka sisat dala,
Da ste dika našem věku,
Bila vam za ljubav hvala!

Oj Banatu, komu ovo
Ime ban od boja rodi,
Upri um tvoj u to slovo —
Pa te k nam nek sloga vodi!

Digitized by Google

Sàrblji! amo ruke vaše,
Nek se màrzost sva ukine,
Obče jer je blago naše
Jezik jedne dědovine!

A junačka kad vam srěća
Dade ustav nov dobiti,
Znajte, da je slava veća
S više bratje bratjom biti!

Više očih vidi više,
Više mislih više smatra,
Više rukah već napiše,
S više iskar biva vatra.

Samo sloge duh jedini
Budi naša obća dika,
Angjeo mira medju sini
Jedne majke i jezika!

Od Bosanske sini družbe,
Kih uzdasi sve nas trape,
I od kojih gorke tužbe
Za pomoći k nebu vape!

Hercegovci, sokolovi,
I vi bratjo Càrnogorci,
Nedobitni vitezovi,
Za slobodu hrabi borci!

Digitized by Google

Još Bugari od starine
Na oružju momčad slavna,
Koje stare otačbine
Dobro zove jur od davna:

U ilirsko kolo mili
Vratite se srodni puci,
Što su stari gvoždjem bili,
Nek su duhom sad unuci!

Tako kolo, koje tminom
Bjaše sada razadàrto,
Bit će opet *Slave* sinom
Slavstva kolo sad četvàrto.

Pàrvo kolo *Ruska* ima,
Drugo *Poljska, Češka* tretje,
A četvarto nek uzima
Duh *ilirski* uvěk veće.

Na tih kolih nek se stara
Naša majka napřed vozi,
Da nam k sréći put otvara!
U to ime Bog pomozi!!!

Pavao Štoós
1840.

Digitized by Google

Ljubav ilirskoga junaka

prama svojoj majci

pri polazku na vojsku.

Evo, jur me zove u daleki svět
Nemila roda našeg sudbina;
Sad moram, majko, tvoja nevina
Ostavit pèrsa, moje duše cvět:
Jur mi sèrdce kloni,
Oko suze roni
Uspomenom kod mé majke srětnih lět.

Preda mnom se sada vije pèrvi dan
Dětinstva moga, u kom' si mila
Majko! menc na svět porodila;
Sad stopèrv tvoje boli ćutim stan:
Moje malo tělo
I tvé mlěko bělo
Sad u zibki vidim: o moj sladki san!

Sada, kad rastavlja bojna sila nas,
Cělove one, sladki naručaj,
Ljubavi tvoje, ah, veseli raj!
U suze utaplja sva taj gorki čas.
Kazat nemrem više,
Samo još uzdiše:
SBogom majko! 'z mog' plaćućeg sèrdca glas.

Digitized by Google

I ti s Bogom družbo! s Bogom ostaj sva!
Sestrice mile! s Bogom ostajte!
Uspomenu svedj moju nosite!
Ja jur odlazim, s Bogom, bratjo má!
Molite se Bogu,
Da se vratit mogu,
Opet vidit vaša lica milena!

Pavao Stoós
1840.

Amazonski sèrdca odziv

mladih

SESTRICAH ILIRSKIH

uz ljubav bratca na vojsku odilazećega.

Ah! bez tebe nije moći,
Mili brajno! nam ostati;
I nas s tobom udes prati,
I nam s tobom skup je poći!

Digitized by Google

Jedne nam je majke krilo,
Jedna ljubav, dom i blago,
I sve, što je tebi drago,
Nama bjaše uvěk milo.

Neka dakle ona sila,
Ka uztrěba tvoju ruku
Děli medju nas tvú muku,
Sva tvá gorka i nemila.

Mi idemo svuda s tobom,
Kamene ćeš il u gore,
Il' na sinje poći more,
Ol' za žitkom, ol' za grobom.

BRATAC.

Ali s majkom, ká ostane,
Tko će, drage seke! biti,
Da ju gèrli i zaštiti,
Sàrdcem kloneć da nepane?

Tko će uzet vaše město,
Da ju, kanò Vila, dvori,
Da š njom sladko progovori,
Mila usta ljubi često?

Digitized by Google

Ostajte! ja sám odlazim,
Da za rod i domovinu
Sěčem glavu dušmaninu,
I sav pakla skot porazim.

Pa kad zorom zvězda mlada —
U sred neba jasnost baci,
Onda znajte, da junaci
Naši stoje, dušman pada.

Onda pěsme nek uzpire
Pram nebesom k višnjem Bogu
Domorodnu koi kroz slogu
Spasio je nas Ilirie.

Pavao Stoós
1840.

Digitized by Google

Vojna ilirskih vitezovah.

Dušman ljuti k nam dolazi,
Dom i rod naš da porazi;
Hajda, bratje, na bojište,
Da čuvamo dom i ognjište
Učinimo rodu glas.

Jošte rěke kàrvi vruće
U ilirskih žilah zuče;
Još u nami ima snage
Za ognjene klati vrage:
Braniť pravdu, dom i rod.

Sad junačka hrabra ruka
Nek je zlobam težka muka;
Sad tàrgnimo mač i kopje!
Da se mlati ružno snopje,
Kàrše glave dušmanske.

Hajd! za dom i dobra kralja
Da umremo kako valja,
Neka silu sila tare,
Učinjene plati kvare,
Kàrvju pere krivice.

Digitized by Google

Zapověd je naših stara:
Koi nam naše blago hara,
Takovoga da obore
Naše stréle u ponore,
I sahrane věkoma.

Bratjo! dakle udarimo!
Vrage naše provalimo!
Smàrt nam ovo j' prem očita:
Al je slava stanovita,
Ka će věkom trajati!

Franjo Šimagović
1840.

Věrni sin

sladkoj majci svojoj domovini.

Otačbino, otačbino draga!
Tebe ljubim vàrhu svěga blaga,
Šta je srebro? Šta je biser, zlato?
Ah! pred tobom sva su prah i blato:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Digitized by Google

Věk jedina ta su čuvstva moja,
Da te ljubim stalno bez pokoja,
Na te mislim u dne i u noći,
Blage svedjer gledam tvoje oči:
Ti si život, ti si moje sve
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Prem u tuzi dugo ležala si,
I u tmine grobu spavala si,
Uskàrsnutje sad je ovdě tvoje,
To ti stvara harno sàrce moje:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Stani gorě majko poljubljena!
Odsad nećeš bit već izgubljena,
Primi cělov harnog sinka tvoga,
Pa se u me uzdaj i u Boga:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Stare tvoje, ki te proslaviše,
Za tvù sréću junački umriše,
Uvěk činom, majko! ću slěditi,
Da i vazda — slavna možeš biti:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Digitized by Google

Sve nevolje, muke, biče, strile
Radi tebe bit će sladke, mile;
Ak' umrěti bude od potrěbe,
U sto smàrtih hoću radi tebe:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Čuvstva, ova ká jur vidiš kliti,
Nitko kadar nije udušiti;
Ak' i žarke strěle budu pasti,
Tim će veća ljubav moja rasti:
Ti si život! ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Tebi dakle sad se zavezujem,
Tebi sav moj život posvetjujem,
Dok u meni kàrvca bude pliti,
Svedj světlia — majko! ti ćeš biti:
Ti si život, ti si moje sve,
Otačbino! iz sàrca ljubim te.

Franjo Šimagorić
1840.

Digitized by Google

Odziv Ilirie na molbu Tatrie.

Tatrio draga! Tatrio mila!
Sladka dušo duše moje!
Čestita mi věkom bila!
Svedjer jače bitje tvoje!!

Ti zriš na me u radosti,
Kó se čeljad moja diže,
Gazi prětnje pakih zlosti',
K majki Slavi stupa bliže.

Jakim dubom i ti rasti
Put slavjanske, sěko, srěće!
Ak' se oblaci i dižu tmasti,
Put ti oni zastàrt neće.

Kad nauměh, a ja it' ću,
Tko će mene ustaviti?
Vrěmena jer blaga svitju,
U kih Slav će Slavom biti.

Viděti će svět opeta:
Koi pravedno stupa i hodi,
Da mu i usrěd pakla kleta
Sjajni ipak dan se rodi.

Franjo Šimagović
1840.

Digitized by Google

Ilirskoj bratji.

Ustanimo, bratjo mila,
Jedna majka nas rodila.
Ustanimo, zora puca,
Nek junačko sàrce kuca
Za ilirski narod naš!

Neka u nas jal pogine,
A ljubavi sunce sine!
Hajdmo složno put vedrina',
Da nam cvate domovina,
Sladka naša narodnost.

Neka zmaji ognjeviti,
Neka gromi strahoviti,
Nek se na nas ruše stěne,
Sàrdne dižu morske pěne,
Bratjo stalni budimo!

Sve za roda sréću dati,
I u smàrti krilo stati,
Budi naša želja prava,
Budi naša prava slava,
Budi naša prava čest.

Digitized by Google

Neka daljni znadu sveti:
Ilir štuje zakon sveti,
Zakon slavske narodnosti,
Stare svoje slobodnosti,
Hrabro brani narod svoj!!

Franjo Šimagović
1840.

Nitra.

(Narodna slovačka pěsma.)

Nitra mila, Nitra, ti visoka Nitra,
Gdě su oni časi, u kih si ti cvit'la?
Nitra mila, Nitra, ti slovenska mati!
Kad pozriem na te, moram zaplakati.
Ti si bila nĕgda svih dèržavah glava,
U kih teče Dunaj, Visla i Morava;
Ti si bila stanje kralja Svatopluka,
Kada tu vladaše njegva moćna ruka.
Ti si bila sveto město Metodovo,
Kad tu našim otcem kaza božje slovo.
Sada tvoja slava zakopana leži;
Tak se vrĕme mĕnja, tako svĕt taj bĕži!

Ljudevit Štur
1837.

Digitized by Google

Pěsma brodara

na

moru jadranskom.

Oj talasi mili ajte,
Čamac dalje moj těrajte,
A ti vihru doć nemoj!
Put je danas dalek moj!
Oj, oj, oj!
Put je danas dalek moj!

Svedj se s mirnom mora svěsti
Brodar u svoj čamac sěsti —
I tad veseo pěva oj!
Velik li si Bože moj!
Oj, oj, oj!
Velik li si Bože moj!

Morske pute svedj miluje,
Sréću traži — Boga štuje,
Smělo s morem vodi boj,
I dom věrno ljubi svoj,
Oj, oj, oj!
I dom věrno ljubi svoj!

Digitized by Google

Kod kuće su sestre, bratja —
K svojim rad se brodar vratja,
Žena s čedom više oj!
Gdi si druže — ćaćko moj?
Oj, oj, oj!
Gdi si druže — ćaćko moj?

Oj talasi mili ajte,
Čamac dalje moj tĕrajte,
A ti moře mirno stoj,
Dok se u dom vratim svoj,
Oj, oj, oj!
Dok se u dom vratim svoj!

Ivan Těrnski
1841.

Digitized by Google

Tužna Bosna.

Ah slučaju gvozdeni!
Il smo na te rodjeni,
Il je višja svèrhu nas,
Koja vlada ljudih čas,
Ruka.

Ako pèrvo: znam, šta je,
Jer nas kolju aždaje,
Rim, Kartago, Carigrad
Na to spaše, da ih sad
Nejma.

Ako drugo: o Bože!
Je l' moguće, da može
Milost tvoja gledati,
Pomoć rodu uedati
Slavnom?

Je l' moguće, da smo te,
O izvoru dobrote!
Tako baš razljutili,
Da smo bič zaslužili
Takvi?

Digitized by Google

Gdě su zemlje, gradovi,
Gdě su vojske, sinovi?
Gdě su sjajna gospoda
Silnog moga naroda,
Gdě su?

O Kosovo nemilo,
Ti se nezelenilo!
Ti si ih pozobalo,
U zemljicu propalo
Cèrnu!

O javeti neslogo,
O nevěro! da l' mnogo
Ti si kèrvce prolila,
Prejaki razorila
Narod.

Mač si sinu pružila,
Otca, majku ubila,
Bratju si zavadila,
O što si uradila,
Gledaj!

Koji nègda vladaše,
I zakone davaše,
Učini ih robove,
Zakopa u grobove
Tamne. —

Digitized by Google

Koja polja radiše,
Koje loze sadiše,
Svoje nezazivaju,
Jezik jim otimaju
Isti!

Budi pizmo zelena
Sloga, ljubav medena:
Pak će sunce sinuti,
Pak će zlo uminuti
Svako!

Mato Topalović
1835.

Graničar.

Čvèrsto stoji ko klisura,
Kad navali na nju bura,
Proti sili svih vragovah,
Barbarskieh i sinovah
Silni, hrabri Graničar.

Digitized by Google

Věran svagda kralju svomu,
Věran rodu, věran domu
Blago svoje, i kèrv, da li
Isti život dat nežali
Silni, hrabri Graničar.

Kad ga kralj u boj pozove,
Slavne svoje na dědove
Čim on samo mislit stane,
Već ko živi oganj plane
Silni, hrabri Graničar.

A kad u boj već se digne,
I dušmanske čete stigne,
Za rěč drugu i neznade,
Neg da svlada, il da pade
Silni, hrabri Graničar.

Nepriatelje čim pak smlavi,
Bojne sprave na klin stavi,
Ter ne manjim sa ponosom
Vlada plugom, maše kosom
Silni, hrabri Graničar.

Dvostruka ti dakle hasna,
Austrianska kućo jasna!
Ko težak, ko vojak prava
Slika j' orla tvog dvoglava
Silni, hrabri Graničar.

Digitized by Google

Ni pri časti, nit u boju
Proměnjuje narav svoju:
Seb' ostaje svagda ravan,
Svagda junak, svagda slavan
Silni, hrabri Graničar.

Mato Topalović
1841.

Pěsma austrianskih Ilirah.

Mi smo braćo ilirskog
Sinci plemena,
Nećemo se dakle tog
Stidit imena:
Ta na světu starieg
Nema roda od našeg,
Nema od ilirskoga
Roda slavnoga.

Svi, što poslě slovinsko
Ime dobiše,
Svi ti někad ilirsko
Ime nosiše,

Digitized by Google

Ta pod ovim imenom
Starim Gèrkom, Rimljanom
Strah, trepet je zadavan,
Ilir je slavan.

Koju slavu dědovi
Naši dostaše,
I njihovi sinovi
Věrno čuvaše;
A ta slava dan danas
Nahodi se i kod nas,
Jer i mi smo od istog
Roda ilirskog.

Može Turčin i Bavar,
Prus može znati,
Isti Francez ovu stvar
Može kazati:
Svi narodi mogu reć,
Kak' Iliri znadu sěć,
Svi su vidli, šta smo mi,
Šta su Iliri.

Da li samo, da tkogod
Prot nam ustane,
Samo mili dom i rod
Da nam napane:

Digitized by Google

O! tada bi spazio,
Na kog je nagazio!
Vidio bi, šta smo mi,
Šta su Iliri!

Neka dakle, što će tko,
Neka govori!
Slavno ime ilirsko
Nam neobori;
Sva opakost hoće past!
A naše će ime cvast!
Ime, ime ilirsko,
Ime starinsko.

Austrio ti s' neboj!
Dok je tebi nas,
Gotovi smo ić u boj
Za te svaki čas:
Samo i ti nas brani,
Pa svi tvoji dušmani
Pasti će od junačke
Ruke ilirske!

Samo sloga neka je!
Pak je sve možno,
Zaman dušman ustaje,
Gdě je sve složno!

Digitized by Google

Složno dakle, složno svi,
Tko se slogi protivi,
Nije vrědan ilirskog
Imena dičnog!

Mato Topalović
1841.

Moja domovina.

Gde ptičice miloglasnim
Glasom pěvaju,
Gde pčelice cvětja krasnim
Vèrhom šetaju:
Onde j' moja domovina,
Onde mili stan,
Mladost moja gde nevina
Blag uživa dan.

Gde gorice i dolovi
Skladno měnjaju,
I čověku predstav novi
Vazda davaju:
Onde j' itd.

Digitized by Google

Gde bèrdine s lozicama
Vinskim' pune su,
A doline šumicama
Gustim rodne su:
Onde j' itd.

Gde bogate njive plode
Žitom različnim,
Perivoji voćem rode
Sočnim i dičnim:
Onde j' itd.

Miomirisna gděno trava
Kiti livade,
I oblinu hranu dava
Janjce za mlade:
Onde j' itd.

Gde pastiri kod svog stada
Krasno sviraju,
I gizdave děve rada
Nuz nje igraju:
Onde j' itd.

Gde studene vrutak vode
Krěpi putnika,
Ond' su moje sve slobode,
Raja prilika:
Onde j' itd.

Digitized by Google

Gde Iliri davorie
Gorom pěvaju,
Ilirkinje tamburie
Rad odpěvaju:
Onde j' itd.

Gde zmajevi od dvě glave
Hrabri junaci
Radjaju se, sjajne slave
Davra vojaci:
Onde j' itd.

Koi taku domovinu
Nebi ljubio?
Tko li majku svu jedinu
Nebi slavio?
Ljubmo dakle domovinu,
Ljubmo mili stan,
Gde nam pèrva světlost sinu
I rodjenja dan.

Jure Tordinac
1838.

Digitized by Google

Rodu na poštenje.

Svim, koji se *Slavi* zovu,
Na poštenje čašu ovu,
Bratjo mila, praznimo!
Nek se slava svud imena
Širi dičnoga plemena,
Jednoskupno želimo!

Drugu rodu ilirskomu
Svaki věrni sin nek svomu
Na čast vrědnu napie:
Ljubav, sloga da sjedine
Serca bratje, nemir gine,
Nek sèrdačno vapie!

Al, jer něki mudro kaže,
Da do triput Bog pomaže,
Zato tretju točimo:
„Bog dao sréću svakom sinu,
Koi ljubi domovinu!“
Svi u skupu recimo!

Jure Tordinac
1835.

Digitized by Google

Ljubav domovine.

Štogod diše, i ovomu
Životu se veseli,
Sve to teži svomu domu
I u njemu bit želi;
Sve to ljubi domovinu
Svoju milu dědovinu.

U Eskima břěg ledeni
I uboga koléba
Sve imanje njemu i ženi,
Pa on više netréba,
Nit bi svoju sněžnu stěnu
Dao za svega světa cěnu.

U kèrletku slavka stavi
Žicom zlatnom pletenu,
A hranu mu silnu spravi
I sladčicu medenu:
Ipak teži u goricu
Na poznatu seb' grančicu.

Digitized by Google

Lav, ris pustoj u samoći
I razkošnoj slobodi
Milu špilju i u noći
I u danu nahodi:
I jer trudan krěpost kupi
U njoj, rado tamo stupi.

Svi stvorovi dom svoj brane,
Kad protivnik pristupi,
Nit koi u mir prie stane,
Neg vrag silni odstupi:
Ako pako stan izgubi,
S domovinom radost gubi. —

Što je Eskimu brěg ledeni?
Lavu, risu pustinja?
Što l' slavuju stan zeleni,
Gnězdo, što li gloginja? —
A što nama dom naš mili? — —
Tko će odolit ljubve sili!? — —

Jure Tordinac
1838.

Digitized by Google

Zdravica junačka.

Čujmo, bratjo, glas trubalja',
Za dom, věru i za kralja
Nežalimo život dati,
Platit će nam Slava mati.
Hajd junaci, bez bojazni
Udarajmo po nakazni.

Gdě s měsecom zvězda sije,
Gèrb ilirski viděti je;
Zato dok će neba biti,
Naški će nas gàrb voditi.
Hajd junaci, bez bojazni
Udarajmo po nakazni.

Koj opane zèrnom probit,
Věčito će ime dobit,
I njega će Bogo sveti
U svoj sjajni raj uzeti.
Hajd junaci, bez bojazni
Udarajmo po nakazni.

Digitized by Google

Jednu čašu naškog vina
Za ilirskog vĕrnog sina!
S temelja nek svĕt se kretje,
Prava krĕpost pasti neće!
Hajd junaci, bez bojazni
Udarajmo po nakazni.

Ljudevit Vukotinović
1839.

Nebojmo se!

Nebojmo se, bratjo mila!
Naš će vodja sloga biti,
Kud udari naša Vila,
Naš se mora vrag rušiti.

Koj nam truje domovinu,
Navaljuje prot naravi,
Pravah naših na starinu,
I otimà ime slavi:

Digitized by Google

Na njeg bratjo udarajte,
Njega zèrno nek dohvati,
Samo složno zapěvajte,
Bog će silni už nas stati.

Neganivo ko klisura
Nemilujte, ko nas psuje —
Hurra bratjo! složno hurra!
Dom i kralj i Bog nas čuje!

Ljudevit Vukotinović
1839.

Davoria.

Svaki Ilir ponosito
Nek zapěva gromovito,
Da se svuda glasno ori,
Kud se slavska rěč govori:
Neka živi narodnost!

Bratjo! kolo sastavljajte,
Pa si čvàrsto desne dajte,

Digitized by Google

I zakletvu položite:
Da svoj rod neostavite,
Kàrv i život za naš dom!

Nek se dižu vrazi tmasti,
Rěč ilirska mora cvasti!
Svi zastori, sve koprene
Leže jurve razbijene,
Naša staza světla jest!

Želja ova najsvetia
Zapověd je nastaria,
I kogod se njoj protivi,
Nije vrědan, nit da živi,
Sram i kletstvo takvomu!

Neka pukne, kud mu drago,
Narodnost je naše blago!
Obasjala sàrca i lica
S narodnostju poslovica:
Neka živu dom i kralj!

Ljudevit Vukotinović
1840.

Digitized by Google

Odluka.

Ono město, gdě nam kuće stoje,
Gdě se krasne naše pěsme poje
Gdě su kosti naših pradědovah,
Spomenici slavjenih věkovah,
Ono město mi nikad nedamo,
Makar došli djavoli ovamo!

SBOR.

Neka došli djavli još tak često,
Mi nedamo nikad naše město!

Naški narod broji miliuna',
I na kralja glavi sjaje kruna;
Naše sàrce za narodnost sinu,
Mi ćutimo našu domovinu,
Samo koj će sàrce nam izvući,
On će misao tu i nas zatući!

SBOR.

Neka došli tući još tak često,
Mi nedamo ipak naše město!

Ljudevit Vukotinović
1841.

Digitized by Google

Savět za domorodce.

Bratjo mila zaostat netrěba,
Plaća nejde badava iz neba. —
Od početka do zadnjega cilja
Leži mnogo stàrmenitih milja;
Koj se gizda, počiva oholo,
Domorodno nespada u kolo!

Sile trěba čuvati od jutra;
Jer kad projde: *danas*, dojt će: *sutra*..
Sat se měnja, svako novo vrěme
Želi za se imat drugo sěme;
Koj se gizda, počiva oholo,
Domorodno nespada u kolo.

Sloga nesmě biti na jeziku,
A u sàrdcu želja stići diku..
Koi za se slavoluke gradi,
On za mili narod ništ neradi...
Koj se gizda, počiva oholo,
Domorodno nespada u kolo.

Sve odpàrto, neka svaki znàde,
Što Iliri za narodnost rade..

Digitized by Google

Sve bez vike i velike buke..
Moć je radit na oboje ruke;
Koj se gizda, počiva oholo,
Domorodno nespada u kolo!

Ljudevit Vukotinović
1842.

Zdravica.

Puna sèrca, pune čaše,
Neka živi, što je naše,
K tomu ljubav svaki čas,
Bratjo, neka vodi nas!

Bože živi naše krasne,
Našeg žitja zvězde jasne!
Neka bude čitav svět
Njima samo jedan cvět!

Bože živi priatelje
I sve domorodne želje!
U njih nam je prava slast,
U njih domovine čast.

Digitized by Google

Ovu času za Slavene!
Nek im Slava nepovene,
Od nje ime naroda
Čuva nas od propada.

Jošte jednu za Ilire,
Nek se slože i rašire
U jeziku, krěposti
I u staroj věrnosti!

Bratjo! sada zadnju času
Za ljubav i slogu našu,
To je ona silna moć,
Ka će sravnat sve jednoč.

Aleksander Zdenčaj
1835.

Digitized by Google

Uzrok ljubavi

na poklon

svim mladim Ilirkam.

Děvo mila, děvo krasna,
Vatra plane meni jasna,
I užtrepte pàrsi moje,
Kad spomenem ime tvoje.

Struka si mi vilinskoga,
Uma pako božanskoga,
Lica běla i rumena,
Čela vedra i poštena.

Žarke tvoje càrne oči
Bratski vežu zlobne moći,
Plam se u njih s vodom sklada,
Jer med njima ljubav vlada.

Usta izvor sve miline
Nježnosti su znak nevine,
Děvičanska pako njedra
Zora běla, zora vedra.

Digitized by Google

Al neljubim te rad toga,
Već što s' roda ilirskoga;
Jer kada mi naški kažeš:
„*Ja te ljubim*“ tad nelažeš,

Aleksander Zdenčaj
1836.

Ilirom.

Tko u vrěme starinsko i bolje
Od našega, maratonsko polje
Robskom kàrvju Persjanah napoji?
Tko bi uzrok, gàrčka da obstoji
Zlatna jošte sloboda od volje? —
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Tko oholog Kserksa silne brode
Salaminske potopi u vode?
Termopile tko hrabreno brani,
Pod Plateom Perse utamani,
Da im prikor u Aziu ode? —
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Digitized by Google

Tko Rimljanom dade moć i snagu,
Da čest kraljem, pukom slobost blagu,
Kadgod htiše, mogahu oteti,
I kao sužnje pod jaram ih speti,
Podlagajuć vas svět rimskom pragu? —
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Tko u ovo naše novo doba
Sa prestola vàrže kano roba
Samovoljnog borca, i sve sile,
Koje u strah svět biahu sbile,
Svom desnicom baci na dno groba? —
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

O Iliri, ako dakle sloga
Sve porodi, štogod je slavnoga,
Ak' želite iza sna ustati
I sred slave čestiti postati;
Neka bude u sàrcu svakoga:
Jaka bratska sloga,
Svetinja od Boga!

Aleksander Zdenčaj
1838.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google